

Verksamhetsplan 2023-2025

Socialnämnden

Beslutsinstans	Socialnämnden
Beslutad	2023-01-18
Senast reviderad	Välj datum
Giltig till	Tills vidare
Dokumentansvarig	Förvaltningschef
Diarienummer	SN.2022.77

Innehållsförteckning

Omvärldsbevakning	3
Befolkningsutvecklingens påverkan på verksamheterna	3
Förändringar i lagstiftning	4
Attityd och beteendeförändringar	5
Förändringar i verksamheten.....	6
Gnesta kommuns styrmodell.....	8
Mål och uppdrag	9
Inriktningsmål: En attraktiv kommun	10
Inriktningsmål: En utbildning med hög måluppfyllelse och starka kunskapsresultat.....	13
Inriktningsmål: En trygg vård och omsorg med hög kvalitet	15
Inriktningsmål: En effektiv och proaktiv organisation	17
Ekonomiska förutsättningar	19
Nämndens driftsbudget	19
Nämndens investeringsplan.....	20
Bilaga 1: Socialnämndens indikatorer och målvärden	21
Attraktiv kommun	21
En utbildning med hög måluppfyllelse och starka kunskapsresultat.....	22
En trygg vård och omsorg av hög kvalitet.....	23
En effektiv och proaktiv organisation	25
Bilaga 1. Budget 2023 per enhetsområde.....	27

Omvärldsbevakning

Befolkningsutvecklingens påverkan på verksamheterna

Enligt befolkningsprognos 2022 förväntas befolkningen i Gnesta kommun öka med 30 procent från år 2021 till år 2035. Antalet invånare beräknas bli fler i nästan alla åldersgrupper, med undantag för personer i 75-årsåldern. Störst förväntad ökning finns i åldersgrupperna 0-6 år, 30-45 år samt runt 85 år.

Problemen med vattenförsörjningen kan komma att påverka befolkningsprognosen framåt.

Individ och familjeomsorgen

Med anledning av planerad byggnation av nya bostadsområden i kommunen förväntas inflyttning av fler familjer vilket leder till ökade sociala utmaningar med förhöjda kostnader som följd inom individ- och familjeomsorgen. Utökad förebyggande arbete behövs inom socialtjänsten för att möta de ökande behoven.

Funktionshinderomsorgen

Historiskt sett har funktionshinderomsorgen ökat linjärt med den lokala befolkningsutvecklingen. Om befolkningsprognos 2022 stämmer skulle det innebära en 30-procentig ökning av insatser inom såväl LSS som socialpsykiatri under perioden 2021 till 2035.

Äldreomsorgen

Enligt befolkningsprognos 2022 beräknas åldersgruppen 80 år och äldre öka markant till år 2035. Detta ställer krav på anpassningar samt leder till ökade kostnader inom flera olika insatsområden i äldrevården, såsom särskilt boende, hemtjänst, kortvården, hemsjukvården, dagvården, bostadsanpassning och färdtjänst. Strategisk lokalresursplanering, personaloptimering samt utvecklat arbete med välfärdsteknik behövs för att möta de ökande behoven.

Förändringar i lagstiftning

Generell lagstiftning

Med anledning av regeringsskiftet kommer troligtvis förändringar att ske inom flera av socialförvaltningens områden såsom migration och integration, vuxenutbildning, ekonomiskt bistånd, arbetsmarknad, barn och familj samt hälso- och sjukvård. Det är dock ännu oklart hur dessa förändringar kan komma att påverka socialförvaltningens verksamheter.

En översyn av socialtjänstlagen pågår i syfte att skapa förutsättningar för en mer hållbar socialtjänst. Förändringar inom fyra områden föreslås: förebyggande och lätt tillgänglig socialtjänst, övergripande planering och planering av insatser, kunskapsbaserad socialtjänst samt möjligheten att tillhandahålla insatser utan föregående behovsprövning.

Individ- och familjeomsorgen

Samsjuklighetsutredningen och dess förslag på lagändringar föreslås träda i kraft 1 januari 2025 och innebär en genomgripande reform av samhällets insatser till personer med samsjuklighet. Bland annat föreslås att en samordnad vård- och stödverksamhet för de med stora samordningsbehov ska finnas överallt och bedrivas gemensamt av hälso- och sjukvård och socialtjänst.

Även utredningen ”Börja med barnen! Sammanhållen god och nära vård för barn och unga” kommer att påverka socialtjänsten om lagförslagen träder i kraft. Utredningen rekommenderar utökad samverkan mellan socialtjänst, vård och tandvård men också utvecklad samverkan mellan den specialiserade vården, socialtjänsten, skolan och förskolan kring barn och unga som behöver mycket hjälp under lång tid.

Funktionshinderomsorgen

Regeringen anser att möjligheten för personer i behov av hjälp av egenvård ska förbättras. Därför föreslås lagändringar för att stärka rätten till personlig assistans vid behov av egenvård. Dessa träder i kraft 1 januari 2023.

Äldreomsorgen

Förslaget om en ny särskild äldreomsorgslag vilken ska komplettera socialtjänstlagen med särskilda bestämmelser om vård och omsorg om äldre kan komma att innebära förändringar inom äldreomsorgen. När denna kommer att träda i kraft är ännu oklart.

Enligt nya bestämmelser i socialtjänstlagen ska den som har hemtjänst erbjudas fast omsorgskontakt. Kravet att den som utses till fast omsorgskontakt ska ha yrkestiteln undersköterska börjar gälla den 1 juli 2023.

Från 1 juli 2023 blir undersköterska en skyddad yrkestitel. Det innebär att man kommer att behöva ett bevis från Socialstyrelsen för att få använda titeln undersköterska inom vård och omsorg.

Attityd och beteendeförändringar

Individ och familjeomsorgen

Antalet orosanmälningar har ökat de senaste åren vilket enligt en av Socialstyrelsen utförd studie generellt sett beror på att anmälningsbenägenheten är större tack vare bättre rutiner och ökad kunskap om barn som far illa. I Gnesta har anmälningar som rör brist i omsorgen, våld inom familjen samt föräldrar som har missbruk ökat. Likaså finns det ett ökat behov av öppna insatser som rör familjerelaterad problematik och missbruk.

Föregående år stod polisen och skolan för flest anmälningar medan anmälningarna för 2022 toppas av aktörerna: privatperson (namngiven), sjukvården och socialtjänst (annan kommun).

Funktionshinderomsorgen

Personer med funktionsnedsättning står i större utsträckning utanför arbetsmarknaden jämfört med övrig befolkning. Allt fler människor med lättare funktionsnedsättning stängs ute från arbetsmarknaden med anledning av de ökade kraven i arbetslivet. Funktionshinderomsorgen ställs i och med detta inför nya utmaningar för att i samverkan med andra aktörer hitta arbetstillfällen för målgruppen.

Det finns ett stort behov av mer individ- och behovsanpassade boenden där digitalt stöd och tekniska lösningar i hemmet möjliggör både ökad delaktighet och självständighet.

Äldreomsorgen

Allt fler äldre väljer att bo kvar längre i ordinärt boende vilket medför ett ökat antal vård- och omsorgstagare med större behov. Utvecklingen innebär en utökad hemsjukvård i framtiden, inte minst då en allt större andel av de äldre har mer komplexa och omfattande behov av vård och omsorg. Vidare kan utökade hemtjänstinsatser och bostadsanpassning underlätta möjligheten till kvarboende.

För kommunens del innebär det även en utmaning avseende att se över nya arbetsmetoder och tekniska lösningar som möter brukarnas behov samt möjliggör för de äldre att bo kvar längre i ordinärt boende i glesbygden.

Förändringar i verksamheten

Generella förändringar

Omställningen till Nära vård pågår såväl nationellt, regionalt som lokalt i Gnesta. Omställningen syftar till en mer personcentrerad vård och omsorg, utökad intern och extern samverkan samt mer förebyggande insatser. Nära vård berör samtliga verksamheter och implementeringen kommer att pågå under en längre tid. Forskning och utveckling i Sörmland (FoUiS) leder arbetet i regionen.

Kompetensförsörjning och kompetensutveckling är en högaktuell fråga för flera av verksamheterna inom socialförvaltningens område. Förvaltningen behöver arbeta strategiskt med frågan för att säkra nuvarande och framtida kompetensbehov, för att kunna garantera kvalitet inom förvaltningens ansvarsområden.

Individ och familjeomsorgen

I enlighet med förändringarna i lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl har kommunen tagit emot och ordnat boende åt ett antal flyktingar/nyanlända sedan lagförändringarna trädde i kraft den 1 juli 2022. Beroende på utvecklingen av Ukraina-krisen kan kommunen och socialförvaltningen komma att ställas inför utmaningar framöver samt behöva vara flexibla i organiseringen för ett eventuellt mottagande av flyktingar.

Det pågår ett utvecklingsarbete mellan barn- och utbildningsförvaltningen och Socialförvaltningen avseende tidiga och förebyggande insatser för barn och unga utifrån nämnduppdrag och det regionala projektet Tillsammans för barnens bästa. Arbetsgrupper har tillsatts för såväl en gemensam strategi, utveckling av familjecentralens roll samt gemensam kompetensutveckling. Samtliga projekt kommer att fortgå under året.

Det ökande antalet orosanmälningar kräver rekrytering av både socialsekreterare samt personal till öppenvården för att kunna hantera orosanmälningarna samt möta upp tillkommande behov. Det råder problematik kring rekrytering av kompetent personal inom barn- och familjeenheten vilket även påverkar personalkontinuiteten negativt.

Förvaltningen har även identifierat ett behov av att se över och förtydliga processen för våld i nära relation samt öka kompetensen hos personalen genom bland annat kontinuerliga utbildningar.

Funktionshinderomsorgen

Daglig verksamhet förändras fortlöpande utifrån deltagarnas antal och intressen. Det sker även ökade ansträngningar för att hitta externa arbetsplatser för deltagarna.

Behovet av boendeplatser (SoL) har sjunkit medan fler personer får insatsen boendestöd. En djupare analys av boendeplatser inom socialpsykiatri behövs för att få klarhet i varför platsbehovet sjunker.

Äldreomsorgen

Det nya demensboendet Violen öppnades upp under hösten 2022 med tio nya demensplatser vilket frigör fler platser inom demensdagvården.

Arbetet med att ta fram ett nytt koncept för Trygg och säker hemgång pågår. Huvudfokus kommer att ligga på att göra fler riktade åtgärder i det proaktiva arbetet.

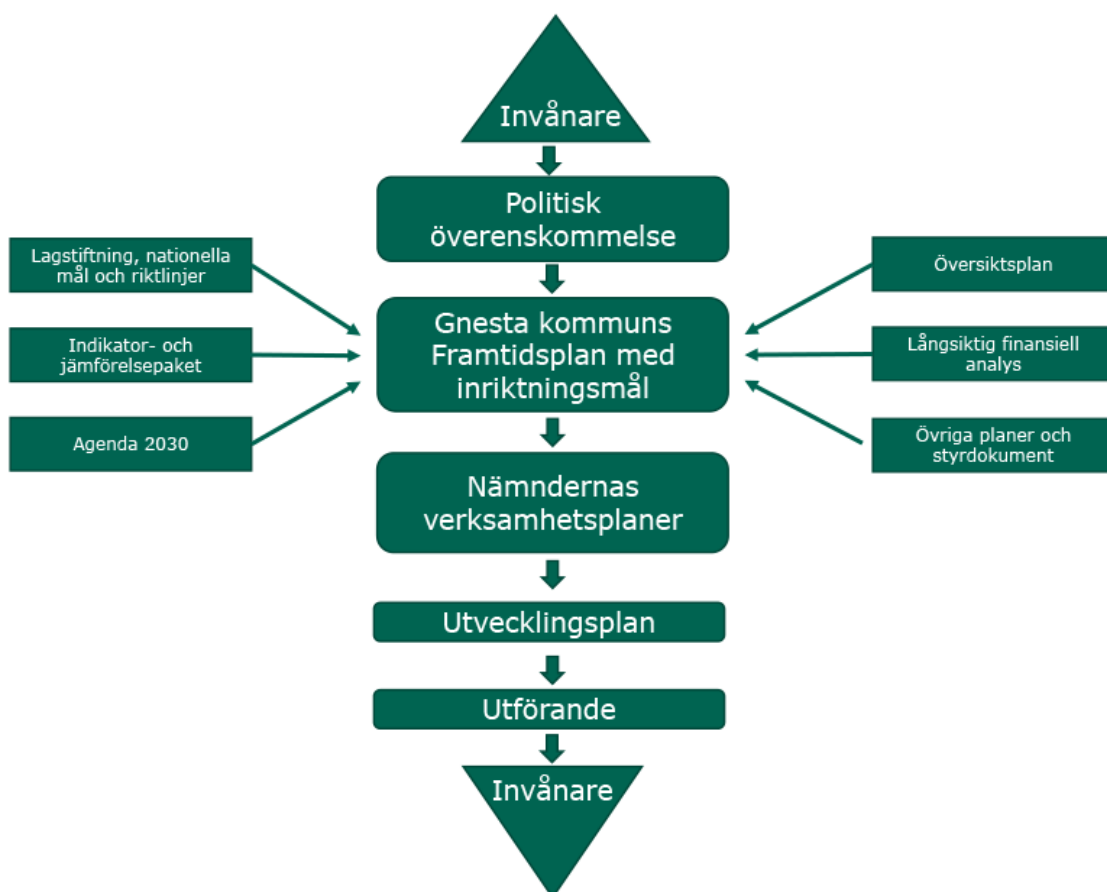
Demenssjukdomar ökar i samhället, inte minst i yngre åldrar. Den sociala och psykologiska situationen påverkas i större utsträckning hos den yngre målgruppen vilket innebär en ny typ av utmaning gällande stöttning. Uppmärksamhet behöver därför riktas mot de svårigheter som uppkommer bland yngre demenssjuka.

Den nya lagstiftningen gällande skyddad yrkestitel för undersköterska samt kravet om fast omsorgskontakt inom hemtjänst kommer att innebära utmaningar för förvaltningen avseende såväl kompetensutveckling som rekrytering.

Förvaltningen behöver arbeta med en rad åtgärder för att underlätta personalförsörjningen och säkerställa personalkontinuiteten inom äldreomsorgen.

Gnesta kommuns styrmodell

Gnesta kommuns styrmodell sätter kommuninvånaren i fokus. Modellen bygger på att väljarnas vilja förs fram genom den politiska överenskommelsen mellan de styrande partierna. Överenskommelsen ligger sedan till grund för budgetarbetet. Framtidsplanen är kommunens mest centrala styrdokument som anger färdriktningen för kommunens utvecklingsarbete. Utgångspunkten för framtidsplanen är det politiska styrets överenskommelse och de fem inriktningsmål som kommunfullmäktige sedan fastslagit. Framtidsplanen bygger på lagar och förordningar samt de planer, styrdokument och analyser som tagits fram i kommunen. Utifrån framtidsplanen ansvarar samtliga nämnder/styrelser för att utarbeta verksamhetsplaner för att planera sin verksamhet så att inriktningsmålen i framtidsplanen nås.

Mål och uppdrag

I socialnämndens verksamhetsplan redovisas mål och uppdrag samt budget för de olika verksamheterna inom socialnämndens ansvarsområde. Uppföljning av målen och resultat av budgeten sker till socialnämnden i delårsrapporten och årsredovisningen. Uppföljning av budgeten sker även löpande vid budgetuppföljningar under verksamhetsåret. Kommunfullmäktiges fem inriktningsmål som redovisas nedan utgör grunden för socialnämndens målbild. Mål om en effektiv och proaktiv organisation är ett gemensamt mål för den interna organisationen, som syftar till att vara en grundplatta för arbetet med att uppnå de övriga målen. Inriktningsmålet om *fler välmående och växande företag* är primärt relaterat till andra nämnders ansvarsområde.

En attraktiv kommun	Fler välmående och växande företag	En utbildning med hög måluppfyllelse och starka kunskapsresultat	En trygg vård och omsorg med hög kvalitet
Som erbjuder attraktiva boendemiljöer i ett hållbart samhälle, bra kommunikationer och infrastruktur samt ett brett utbud av fritidsaktiviteter.	Som bidrar till tillväxt, service och arbetstillfällen, där kommunens myndighetsutövning ska präglas av effektiv service, tydlig information och bra dialog.	Som ger varje barn och ungdom lust att lära, samt förutsättningar att lyckas, utvecklas och rustas för vuxenlivet.	Som utformas i nära samverkan med brukare och personal.
En effektiv och proaktiv organisation			
Som ger kommuninvånarna, näringslivet och föreningslivet en god service med ett bra bemötande, tar till sig nya arbetssätt, handskas varsamt med kommunens ekonomi och utvecklar sin kompetens över tid.			

Socialnämndens arbete syftar till att bidra till att följande fyra inriktningsmål uppfylls:

- En attraktiv kommun
- En utbildning med hög måluppfyllelse och starka kunskapsresultat
- En trygg vård och omsorg av hög kvalitet
- En effektiv och proaktiv organisation

Inriktningsmål: En attraktiv kommun

Som erbjuder goda boendemöjligheter i ett hållbart samhälle, bra kommunikationer och infrastruktur samt ett brett utbud av fritidsaktiviteter.

Målbild

Gnesta är en växande kommun som erbjuder en trygg och stimulerande miljö med invånare, besökare och företagare i fokus. En småstadsideyll nära storstad med en levande handel, ett aktivt kultur- och föreningsliv och ett rikt näringsliv.

Det finns ett varierat utbud av villor och attraktiva lägenheter i hela kommunen. Grönstråken och parkerna är vackra, lummiga och trivsamma. Den nya bebyggelsen är hållbar, har en varierad arkitektur som är anpassad till omgivningen och erbjuder bostäder som passar många olika typer av människor, behov och önskemål. Kommuninvånare ska känna sig trygga och samhället byggs för att fortsätta vara gemytligt och trivsamt där segregation förebyggs. Utveckling sker både i tätorterna och på landsbygden. Centrumkvarteret i Gnesta tätort utvecklas till ett gemytligt kvarter där stationssamhällets charm tas till vara och goda möjligheter för butiker och boende skapas. Kommunens företagare är viktiga för en levande kommun, i tätorter såväl som på landsbygden.

Gnesta är en kommun där vem du är eller vilken bakgrund du har inte påverkar individens möjlighet till utbildning, yrkeskarriär, service och inflytande. Tidiga insatser för unga i riskzonen prioriteras genom god samverkan mellan elevhälsa, skola, socialtjänst, psykiatri och polis.

Kommunen erbjuder en god och tillgänglig samhällsservice inom framför allt vård, omsorg och utbildning, och kommunen samverkar både internt och externt för att ge invånarna bästa möjliga stöd och service. Kommunen arbetar hälsofrämjande och för att främja jämställdhet mellan kvinnor och män. Barnkonventionens principer integreras i alla frågor där barn berörs av kommunens beslut.

Gnesta kommun arbetar långsiktigt med klimatstrategiska lösningar för att nå de nationella miljömålen. Det finns långsiktigt hållbara planer för vatten- och avloppshantering. Kommunens sjöar och vattendrag värnas och yt- och grundvatten skyddas för att säkra tillgången på dricksvatten.

Ny bebyggelse lokaliseras i möjligaste mån så att gående, cykling och resande med kollektivtrafik underlättas samtidigt som utvecklingen på landsbygden möjliggörs. Kommunikationsmöjligheterna både inom kommunen och regionalt är goda, vilket gör det enkelt att pendla till jobb och studier och att ta sig till och från fritidsaktiviteter. Spår- och busstrafiken är robust, tillförlitlig och hållbar. Andelen persontrafik som sker med kollektiva transporter ökar. Det är vanligt att invånarna använder flera transportslag och kommunens infrastruktur för elfordon är väl utbyggd. Bredbandsutbyggnaden ger landsbygden en stabil internetuppkoppling vilket gör det möjligt för fler att bo och verka även utanför tätorterna.

I Gnesta kommun frodas ett aktivt kultur- och föreningsliv som erbjuder ett rikt och varierat utbud av olika kultur- och fritidsaktiviteter för alla åldrar där barn och unga

prioriteras särskilt. Naturen bjuder på goda möjligheter för rekreation och aktiviteter året om. Mångfalden i aktiviteter och upplevelser lockar såväl våra kommuninvånare som besökare. Kommunens fritidsgård, kulturskola och bibliotek bidrar till barns och ungdomars utveckling genom att ge dem en stimulerande fritid och rusta dem för ett gott vuxenliv.

Problembeskrivning

Under de senaste åren har grundvattnet minskat kraftigt och i Gnesta tätort råder låga grundvattennivåer. Detta sätter i dagsläget hinder för fortsatt bostadsbyggande och befolkningstillväxt i Gnesta tätort. Utan en försäkrad vattenförsörjning på kort och lång sikt riskeras även möjligheten till att tillgodose invånarnas grundläggande behov av vatten. Det finns ett behov av att säkerställa en hållbar avloppsrening då reningsverken är till åren samt att om bostadsbyggandet ska kunna fortsätta måste kapaciteten gällande avloppsrening säkerställas. Därtill behöver kommunen fokusera mer på säkerhets- och trygghetsfrågor, bland annat behöver reservkraftslösningar ses över för att tillgodose grundläggande behov vid kris.

Möjligheterna att resa kollektivt inom kommunen behöver utvecklas, precis som laddinfrastrukturen för elfordon. Tillgången på välfungerande bredband på landsbygden är inte tillräckligt bra för att tillgodose både privatpersoners och företagens behov. Klotter behöver saneras, ogräs rensas och parkerna fräschas upp. Föreningslivet behöver tydliga investeringsplaner i de anläggningar de utövar sina verksamheter i och en god service kring bokningar.

Socialnämndens verksamhetsfokus

Förebyggande insatser genomförs i syfte att främja hälsa och förebygga ohälsa. Arbetet sker ur ett helhetsperspektiv, i samverkan med interna och externa aktörer, med stöd för hela familjen. Medborgaren erbjuds råd och stöd på ett enkelt sätt.

Tidiga insatser säkerställs avseende barn och unga, våld i nära relation, alkohol-, narkotika-, doping och spelproblematik (ANDTS) samt integration. För personer utanför arbetsmarknaden erbjuds stödjande insatser som möjliggör en väg till ordinärt arbete.

Behovet av funktionella och verksamhetsanpassade lokaler säkerställs på ett långsiktigt, hållbart och ekonomiskt kostnadseffektivt sätt. Genom anpassning och individuellt utformat stöd ges ökad möjlighet till kvarboende för vård- och omsorgstagare som önskar bo kvar i ordinärt boende trots olika funktionshinder.

Ett brett utbud av fritidsaktiviteter samt möjlighet till deltagande erbjuds vård- och omsorgstagare i samverkan med interna och externa aktörer.

Allt arbete genomsyras av ett förhållningssätt till god klimatpåverkan.

Nämndens uppdrag till förvaltningen

- Säkerställa organisation och samordning för förvaltningens arbete mot våld i nära relation.
- Öka andelen som kommer ut på arbetsmarknaden och klarar egen försörjning.
- Utveckla ett brett utbud av stöd till anhöriga som möjliggör god hälsa hos både den anhöriga och den enskilde.
- Säkerställa kompetens i samtliga verksamheter för att minska förvaltningens klimatpåverkan.
- Inventera behov hos såväl vård- och omsorgstagare som medborgare för att möjliggöra ökad andel kvarboende i ordinarie boende. Utveckla organisationen för att tillgodose behoven.
- Utveckla samverkan med övriga förvaltningar samt externa aktörer för att skapa förutsättningar till samt ett brett utbud av fritidsaktiviteter i hela kommunen för målgruppen med funktionsnedsättning.
- Utveckla Träffpunkten, Powerhuset och övriga mötesplatser tillsammans med pensionärsorganisationerna för att nå fler äldre i hela kommunen.
- Vara en aktiv part i det regionsgemensamma utvecklingsarbete som sker inom ramen för Tillsammans för barnens bästa.
- Fortsatt arbete med socialnämndens och barn- och utbildningsnämndens gemensamma uppdrag till förvaltningarna:
 - Säkerställa en långsiktig strategi för fördjupad samverkan och tidiga förebyggande insatser.
 - Anordna gemensam kompetensutveckling för berörda medarbetare,
 - Utveckla familjecentralens roll avseende tidiga insatser mellan förvaltningar och regionen. Arbetet ska utökas för att också stötta föräldrar till äldre barn och unga.

Inriktningsmål: En utbildning med hög måluppfyllelse och starka kunskapsresultat

Som ger varje barn och ungdom lust att lära, samt förutsättningar att lyckas, utvecklas och rustas för vuxenlivet.

Målbild

Det ska inte spela någon roll varifrån du kommer utan vart du är på väg, kommuninvånarna ska ha tillgång till utbildning som är av hög kvalitet och som säkrar möjligheterna till lika förutsättningar för att lyckas med sin kunskapsresa. Därför ska den påbörjade förändringsresan i skolan mot höjda kunskapsresultat fortsätta, där särskilt prioriterade frågor är bättre kunskapsresultat, högre studiemotivation och ökad trygghet. Alla barn, oavsett vilken förskola eller skola de går på, känner sig trygga, har tillgång till en god pedagogisk lärmiljö som stimulerar barnens nyfikenhet och lust att lära. Barnens och ungdomarnas undervisning leds av legitimerade lärare. Eleverna når minst det grundläggande betygskriteriet, ges goda möjligheter till att nå högre betygskriterier och utvecklas för att möjliggöra aktiva livsval. Undervisningen ska utgå ifrån att alla elever kan och vill nå så långt som möjligt med sin utbildning.

Ungdomar som varken studerar eller arbetar erbjuds insatser inom det kommunala aktivitetsansvaret som gör att de går vidare till studier eller arbete. Vuxenutbildningen skapar förutsättningar för hög måluppfyllelse och ett självständigt liv.

Problembeskrivning

För att ge varje barn och ungdom förutsättningar att lyckas, utvecklas och rustas för vuxenlivet är en genomgången skolgång, som gett eleverna kunskap och värden, av särskilt betydelse. Alltför få elever blir behöriga till gymnasieskolans nationella program, och det genomsnittliga meritvärdet är lägre än på skolor med liknande förutsättningar. Andelen legitimerade förskollärare har sjunkit och behöver öka samt att andel legitimerade lärare behöver fortsätta öka. Gnesta har en större andel elever med särskilda behov i jämförelse med riket. Arbetet med elever med särskilda behov behöver utvecklas, och i det arbetet ingår att göra en avvägning mellan inkludering och särlösningar.

För att få en hög måluppfyllelse behöver eleverna erbjudas en stimulerande undervisning. Därför krävs det att lärarna har höga förväntningar på eleverna och att elevernas lust att lära ökas. Barnen och ungdomarna är i alltför låg grad delaktiga i sitt eget lärande och saknar kunskap om vad som behövs göra för att nå målen. Pojkarnas betygresultat är låga och det finns skillnader mellan pojkarnas och flickornas resultat.

För att erhålla en skola med hög måluppfyllelse har elevers närvaro en betydelse. Den totala skolfrånvaron är hög i alla stadier. En viktig beståndsdel i arbetet för att få ner frånvaron är det systematiska kvalitetsarbetet.

En ytterligare aspekt som är viktig för en skola med hög måluppfyllelse är att barnen behöver må bra. Den psykiska ohälsan behöver minskas och barnens fysiska hälsa säkerställas. Elevernas psykiska och fysiska välmående är av största vikt för en god skolgång och ett gott vuxenliv.

Socialnämndens verksamhetsfokus

Medborgaren erbjuds vuxenutbildning av god kvalitet. Samverkan med olika aktörer är en viktig del för att skapa möjligheter för eleverna att uppnå goda resultat och anställningsbarhet. Medborgaren får stöd att slutföra grundskole- och gymnasiestudier, att bli behörig till högre studier eller studera till en gymnasial yrkesutbildning, för att ta nästa steg i yrkeslivet.

Nämndens uppdrag till förvaltningen

- Utredda hur vuxenutbildningen ska organiseras samt erbjudas på ett effektivt sätt med god kvalitet.
- Säkerställ ökad närvaro i undervisningen för SFI.

Inriktningsmål: En trygg vård och omsorg med hög kvalitet

Som utformas i nära samverkan med brukare och personal.

Målbild

Vården och omsorgen ger en upplevelse av trygghet, meningsfull tillvaro, delaktighet och gott bemötande. Förebyggande insatser genomförs tillsammans med civilsamhället i syfte att främja hälsa och förebygga ohälsa. God personalkontinuitet samt kompetens säkerställs inom samtliga verksamhetsområden. Patientsäkerheten är hög inom hälso- och sjukvårdsinsatser.

Samverkan inom vård och omsorg upprätthålls och utvecklas med externa parter såsom regionen, andra kommuner och frivilligverksamheter i olika nätverk i syfte att erbjuda samhällsstöd utifrån ett helhetsperspektiv. Behov och önskemål från olika målgrupper inventeras och används i förbättringsarbete.

Problembeskrivning

Allt fler äldre väljer att bo kvar längre i ordinärt boende vilket medför ett ökat antal vård- och omsorgstagare med större och mer komplexa behov. Utvecklingen innebär för framtiden utökad hemsjukvård, hemtjänstinsatser samt bostadsanpassning. Nya arbetsmetoder och tekniska lösningar behövs för att möta vård- och omsorgstagares behov samt möjliggöra kvarboende på landsbygden. Samarbete med pensionärsorganisationerna och ideell sektor har utvecklats över tid genom Träffpunkten och Powerhuset som ett sätt att främja hälsa och motverka ensamhet.

Demenssjukdomar ökar i samhället, inte minst i yngre åldrar. Den sociala och psykologiska situationen påverkas i större utsträckning hos den yngre målgruppen vilket innebär en ny typ av utmaning gällande stöttning.

Förändrade behov av boendeplatser sker inom samtliga områden, utökade analyser krävs för att säkerställa framtida behov.

Antalet orosanmälningar har ökat generellt de senaste åren vilket enligt en studie från Socialstyrelsen i allmänhet beror på att anmälningsbenägenheten är större tack vare bättre rutiner och ökad kunskap om barn som far illa. Det finns ett ökat behov av öppna insatser som rör familjerelaterad problematik, missbruk och våld i nära relation.

Kompetensförsörjning, kompetensutveckling och personalkontinuitet är en högaktuell fråga som kräver strategisk planering för att säkra nuvarande och framtida kompetensbehov samt kvalitet inom vård och omsorgsinsatser. Den nya lagstiftningen gällande skyddad yrkestitel för undersköterska samt kravet om fast omsorgskontakt inom hemtjänst kommer att innebära utmaningar avseende såväl kompetensutveckling som rekrytering.

Socialnämndens verksamhetsfokus

Vård- och omsorgstagare upplever hög grad av trygghet, meningsfull tillvaro, delaktighet och gott bemötande i insatsens utförande. God personalkontinuitet samt kompetens säkerställs inom samtliga verksamhetsområden. Patientsäkerheten är hög inom hälso- och sjukvårdsinsatser.

Begreppet kvalitet är definierat för alla verksamhetsområden och säkerställs inom vård- och omsorgsinsatser. Arbetet sker utifrån en evidensbaserad grund och beprövad erfarenhet.

Dokumentation utgår ifrån ett gemensamt fackspråk, gemensamma bedömningsskalor och gemensam metod, vilket underlättar kommunikation mellan medarbetare och olika vårdgivare.

Nämndens uppdrag till förvaltningen:

- Ta fram kvalitetsplan för verksamhetsområdena äldreomsorg, funktionshinderomsorg samt individ- och familjeomsorg. Planerna ska säkerställa boendeprognoser och framtida volymer för samtliga av socialförvaltningens områden.
- Ta fram patientsäkerhetsplan.
- Säkerställ införandet av fast omsorgskontakt.
- Inför servicegaranti för hemtjänstens personalkontinuitet.
- Inför en servicegaranti för utevistelser för vård- och omsorgstagare på särskilda boenden för äldre.
- Fortsatt implementering av Nära vård inom samtliga verksamhetsområden.
- Fortsatt implementering av modellen Individens behov i centrum (IBIC).

Inriktningsmål: En effektiv och proaktiv organisation

Som ger kommuninvånarna, näringslivet och föreningslivet en god service med ett bra bemötande, tar till sig nya arbets sätt, handskas varsamt med kommunens ekonomi och utvecklar sin kompetens över tid.

Målbild

Det är lätt att kontakta kommunen via olika kanaler såsom e-post, telefon, besök och olika former av digitala tjänster. Frågor besvaras skyndsamt, och e-postmeddelanden besvaras senast inom två dagar. Kommunens verksamheter präglas av intresse och förståelse för kommuninvånarens, företags och andra aktörers behov och önskemål.

Medarbetare i kommunen uppmuntras att ta initiativ till förbättringar i verksamheterna. Genom att systematiskt och kontinuerligt jobba med utveckling av kommunens olika processer, sker förenklingar, förbättringar och kvaliteten höjs. Digitaliseringens möjligheter tas tillvara för att utveckla verksamheter och tjänster utifrån användarens behov.

Genom ett effektivt resursutnyttjande och en proaktiv verksamhetsstyrning håller kommunens verksamheter budget. Goda analyser bidrar till att prognossäkerheten är hög. Medarbetarna har god kännedom om sin verksamhetsbudget och är delaktiga i planeringsarbetet.

Medarbetarna är kommunens viktigaste resurs. Gnesta kommun är en attraktiv arbetsgivare för nuvarande och framtida medarbetare. Genom att vara en attraktiv arbetsgivare kan kommunen locka till sig ny kompetens och utveckla och behålla den kompetens som finns inom organisationen. Arbetsmiljön på kommunens olika arbetsplatser är god och stimulerar medarbetare att ta initiativ och att känna ansvar i såväl det löpande som det långsiktiga arbetet. Kommunen tillvaratar medarbetarnas kompetens och intressen samt främjar en god arbetsmiljö med låg sjukfrånvaro.

Problembeskrivning

Olika undersökningar visar att servicenivån inte är tillfredsställande. Detta handlar om bemötande av personer som kontaktar kommunen, långa svarstider och handläggningstider. Information behöver göras mer tillgänglig och lätt att hitta. Digitaliseringen behöver utvecklas, bland annat i form av tillgång till automatiserade lösningar både internt och externt. Organisationen behöver arbeta för att optimera processer och samarbeten för att öka effektiviteten.

Det saknas en långsiktig ekonomisk planering, en långsiktig investeringsplan, och budgetprocessen behöver utvecklas. Det finns brister i uppföljningsprocessen och en bristande prognossäkerhet.

Kommunen har ett kraftigt ökande behov av arbetskraft inom områden där det råder brist på arbetskraft med rätt kompetens (exempelvis lärare, undersköterskor, personal inom det tekniska området). Personalomsättningen är hög inom delar av organisationen. Organisationen behöver ge medarbetarna möjlighet till utveckling, och se till att av medarbetarnas kompetens nyttjas på bästa sätt.

Socialnämndens verksamhetsfokus

Tjänster, information och lokaler är tillgängliga och det är tydligt hur synpunkter och klagomål lämnas. Både utredningar och beslut är lätta att begripa och fria från värderingar. Kontakter kännetecknas av gott bemötande, tillgänglig och jämlik service.

Kulturen präglas av Gnesta kommuns värdegrund Delaktighet, Respekt, Ansvar i Gnesta kommun (DRAG) samt den personalpolitiska visionen (PPP) inom såväl ledarskap, medarbetarskap, jämställdhet, mångfald, arbetsmiljö, personal- och kompetensförsörjning, arbetstid och belöning. Kompetens tillvaratas och möjliggör för medarbetarnas utveckling och möjlighet att göra karriär inom kommunen. Ett aktivt arbetsmiljöarbete bedrivs och främjar god arbetsmiljö och låga sjuktal.

Ledningskulturen består av tillitsfull styrning och förändringskultur som skapar en organisation som vågar prova olika arbetssätt för att öka kvaliteten, utvecklas och bli effektiva inom olika områden och insatser. Digitalisering och ny teknik är ett verktyg i utvecklingsarbetet.

Samverkan upprätthålls och utvecklas inom kommunen och med externa parter så som regionen, andra kommuner och frivilligverksamheter i olika nätverk i syfte att erbjuda samhällsstöd utifrån ett helhetsperspektiv. Behov och önskemål från olika målgrupper inventeras och används i förbättringsarbete.

Ekonomi följs långsiktigt och systematiskt upp och planeras, samt resurser samordnas för en budget i balans. Arbetet drivs kostnadseffektivt, resursoptimerat och når uppsatta mål.

Nämndens uppdrag till förvaltningen

- Öka nyttjandegraden av e-tjänster inom socialförvaltningens samtliga områden.
- Säkerställ implementering av trygghetskameror samt inköp via webhandel utifrån socialnämndens beslut.
- Utveckla brukardialog i planering och utförande av insatser inom samtliga verksamhetsområden.
- Tydliggör ansvarsfördelningen mellan förvaltningen och servicecenter och säkerställ gemensam definition av tillgänglighet.
- Implementera processen för synpunkter och klagomål.
- Säkerställ ett gott bemötande inom förvaltningens samtliga områden.
- Utveckla förvaltningens externa websidor avseende användarvänlighet, information och tillgänglighet.
- Säkerställ hemtjänstens kommunikation avseende förändringar gentemot vård- och omsorgstagare.
- Öka medvetenheten om de ekonomiska förutsättningarna hos förvaltningens medarbetare.
- Säkerställa ett aktivt arbetsmiljöarbete för att sänka sjukfrånvaron.
- Utveckla och implementera ett förvaltningsövergripande arbetssätt för värdegrundsarbete.
- Påbörja arbetet med Heltid som norm.

Ekonomiska förutsättningar

Nämndens driftsbudget

Verksamhetsområde	Budget 2022	Budget 2023
Socialnämnden	-877	-877
Förvaltningsledning	-2 849	-2 849
Enhetsområden	-259 368	-259 368
TOTAL	-263 094	-263 094
Index löner	-3 600	-8 000
Index hyror	-260	-700
Index drift		-1 200
Ramförändring	-19 057	-6 100
NY RAM	-263 094	-279 094

Den totala uppräknings av lönekostnader mellan 2022 och 2023 uppgår till -8,0 mkr. Detta består av en uppräknings av lönekostnader årets löneuppräknings (2,5 procent) och kompensation för ett höjt PO-påslag. Höjningen av PO-påslaget förklaras av att avsättningarna till framtida pensioner nu höjs kraftigt.

Kostnader för lokaler stiger, vilket motsvarar årets indexering på -0,7 tkr.

Driftskostnaderna justeras upp med -1,2 mkr. Driftskostnader är att betrakta som verksamhetskostnader som inte kan hänföras till personalkostnader eller lokalkostnader.

Socialnämnden erhåller 1,8 miljoner i indexuppräknings för den särskilda kollektivtrafiken i enlighet med budgetförslag från regionen.

Nämnden anslås också 3,5 miljoner kronor för helårseffekten av öppnandet av det nya särskilda boendet Violen.

Då den ekonomiska biståndsschablonen räknas upp utifrån inflationen, anslås socialnämnden 700 tkr för detta.

Därutöver anslås nämnden 50 tkr för en utökning av familjecentralens uppdrag till att också stötta föräldrar till äldre barn via en föreläsningsserie. Tidigare anslagna medel om 150 tkr för gemensamma aktiviteter med barn- och utbildningsnämnden kvarstår.

För en detaljerad fördelning av budget under verksamhetsområde Enhetsområden, se bilaga 1.

Nämndens investeringsplan

Investeringsbudget	Budget 2023	Budget 2024	Budget 2025
Gemensamt verksamhet			
- Digitalisering	0,5	0,5	0,5
- Inventarier	0,5	0,5	0,4
- Larm	0,1	0,1	0,1
Enheter	1,1	0,4	0,4
	2,2	1,5	1,4

Verksamhetsinvesteringar (normalt förekommande investeringar i verksamheten, till exempel möbler, datorer med mera, även kallade reinvesteringar) beslutas av Socialförvaltningen respektive nämnd upp till ett belopp om 500 tkr per investering.

Nämnden kan om man så vill delegera till förvaltningschef om att fatta beslut om verksamhetsinvesteringar.

Övriga investeringar skrivs fram till kommunstyrelsen för ianspråktagande. Varje investeringsbeslut ska beredas med uppgifter om förstudie, ekonomisk kalkyl inkluderande påverkan på driftskostnader samt konsekvensbeskrivning.

Bilaga 1: Socialnämndens indikatorer och målvärden

Attraktiv kommun

Indikator	Nuläge	Målvärde 2023	Målvärde 2024	Målvärde 2025	Länet	Riket
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - behov anpassas, andel (%) (U21472). (Redovisas helår.)	72%	73%	74%	75 %	70%	72%
Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till första erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende, medelvärde (U23401). (Redovisas delår/helår.)	58 dagar	90 dagar	90 dagar	90 dagar	83 dagar	53 dagar
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta, andel (%) (U40406). (Redovisas helår)	12%	27%	30%	35%	29%	30%
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat studera, andel (%). (U40409). (Redovisas helår)	8%	13%	20%	25%	13%	11%
Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av befolkningen. (N31816). (Redovisas helår)	0,82%	0,7%	0,6%	0,5%	1,68%	1,06%

Indikator	Nuläge	Målvärde 2023	Målvärde 2024	Målvärde 2025	Länet	Riket
Invånare 0 -19 år i ekonomiskt utsatta hushåll, andel (%). (N02904). (Redovisas helår).	5,3%	4,6%	4,6%	4,6%	12,3%	8,9%
Barn i befolkningen som ingår i familjer med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%). (U31809). (Redovisas helår).	1,4%	1,4%	1,4%	1,2%	-	-

En utbildning med hög måluppfyllelse och starka kunskapsresultat

Indikator	Nuläge	Målvärde 2023	Målvärde 2024	Målvärde 2025	Länet	Riket
Andelen elever som slutför sin kurs på grundläggande nivå (svenska som andra språk, engelska, matte) med godkänt betyg. (Redovisas helår)	78%	85%	90%	90%	-	89%
Andelen elever som slutför sin kurs på gymnasial nivå (svenska som andra språk, svenska, engelska, matte) med godkänt betyg. (Redovisas helår)	54%	65%	85%	88%	-	88%
Andelen elever som slutför sin SFI (svenska för invandrare) med godkänt betyg. (Redovisas helår)	20%	35%	50%	52%	-	52%

En trygg vård och omsorg av hög kvalitet

Indikator	Nuläge	Målvärde 2023	Målvärde 2024	Målvärde 2025	Länet	Riket
Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Brukaren trivs alltid på sin dagliga verksamhet, andel (%) (U28538). (Redovisas helår)	82%	84%	85%	86%	85%	85%
Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Brukaren får den hjälp hen vill ha, andel (%) (U28533) (Redovisas helår)	64%	70%	75%	81%	81%	86%
Brukarbedömning boende LSS totalt - Brukaren trivs alltid hemma (U28570). (Redovisas helår)	67%	87%	88%	89%	84%	81%
Brukarbedömning gruppboende LSS - Brukaren får den hjälp hen vill ha, andel (%) (U28519) (Redovisas helår)	100%	90%	90%	90%	81%	81%
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%) (U23471) (Redovisas helår)	100%	85%	85%	85%	80%	77%
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - förtroende för personalen, andel (%) (U23480). (Redovisas helår)	88%	90%	90%	90%	83%	82%
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - sociala aktiviteter, andel (%) (U23470). (Redovisas helår)	63%	65%	67%	70%	51%	50%

Indikator	Nuläge	Målvärde 2023	Målvärde 2024	Målvärde 2025	Länet	Riket
Brukarbedömning särskilt boende – tillgång till sjuksköterska, andel (%) (Redovisas helår)	74%	75%	76%	78%	75%	68%
Punktprevalensmätning basala hygienrutiner och klädregler (PPM), andel (%) (Redovisas helår)	72%	75%	80%	85%	-	65,3%
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg – helhetssyn, andel (%) (Redovisas helår)	80%	85%	87%	89%	82%	88%
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - förtroende för personalen, andel (%) (U21477). (Redovisas helår)	87%	88%	90%	92%	86%	89%
Personalkontinuitet, antal personal som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar, medelvärde (U21401). (Redovisas helår)	19 st	17 st	15 st	14 st	18 st	16 st
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - trygghet, andel (%) (U21505). (Redovisas helår)	84%	85%	88%	90%	83%	87%
Utredningstid i antal dagar från påbörjad utredning till avslutad utredning inom barn och ungdom 0-20 år, medelvärde (U33401). (Redovisas helår)	159 dagar	120 dagar	120 dagar	120 dagar	101 dagar	99 dagar
Väntetid i antal dagar från ansökan vid nybesök till beslut inom försörjningsstöd, andel (%) som väntat längre än 14 dagar. (U31463). (Redovisas helår)	59%	54%	49%	44%	55%	39%
Ej återaktualiserade vuxna personer med försörjningsstöd ett år efter avslutad försörjningsstöd, andel (%). (U31462). (Redovisas helår)	96%	90%	90%	90%	79%	80%

En effektiv och proaktiv organisation

Indikator	Nuläge	Målvärde 2023	Målvärde 2024	Målvärde 2025	Länet	Riket
E-tjänst: Andel (%) digitala ansökningar avseende Orosanmälan för barn eller vuxna samt ansökan. (Redovisas delår/helår)	29%	31%	35%	37%	-	-
E-tjänst: Andel (%) digitala ansökningar avseende insats enligt socialtjänstlagen (SoL-ansökan). (Redovisas delår/helår)	5%	15%	19%	21%	-	-
E-tjänst: Andel (%) digitala ansökningar avseende begäran om insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) – ansökan. (Redovisas delår/helår)	27%	39%	43%	47%	-	-
E-tjänst: Andel (%) digitala ansökningar avseende Färdtjänst – ansökan och Riksfärdtjänst – ansökan. (Redovisas delår/helår)	16%	20%	24%	28%	-	-
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - möjlighet att framföra synpunkter eller klagomål, andel (%) (U21464). (Redovisas helår)	55%	59%	60%	61%	59%	61%
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - information om förändringar, andel (%) (U21465). (Redovisas helår)	48%	52%	55%	59%	53%	62%
Bemötande: Brukarbedömning hemtjänst – bemötande, andel (%) (U21504) (Redovisas helår)	90%	92%	94%	96%	94%	96%
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - möjlighet att framföra synpunkter eller klagomål, andel (%) (U23516). (Redovisas helår)	68%	69%	70%	71%	45%	40%
Bemötande: Brukarbedömning särskilt boende – bemötande, andel (%) (U23520) (Redovisas helår)	96%	96%	97%	97%	92%	92%

Indikator	Nuläge	Målvärde 2023	Målvärde 2024	Målvärde 2025	Länet	Riket
Bemötande: Individ- och familjeomsorg. Bedömning av bemötandet hos handläggarna bedöms som mycket god/god. (Redovisas helår)	78%	81%	83%	85%	-	-
Svar på e-postfråga: Individ- och familjeomsorg. Andelen (%) svar inom två arbetsdagar. (Redovisas helår)	100%	95%	95%	95%	-	-
Bemötande: Äldre. Bedömning av bemötandet hos handläggarna bedöms som mycket god/god. (Redovisas helår)	67%	72%	76%	80%	-	-
Svar på e-postfråga: Äldre. Andelen (%) svar inom två arbetsdagar. (Redovisas helår)	100%	95%	95%	95%	-	-
Bemötande: Handikapp. Bedömning av bemötandet hos handläggarna bedöms som mycket god/god. (Redovisas helår)	81%	82	83	85	-	-
Svar på e-postfråga: Handikapp. Andelen (%) svar inom två arbetsdagar. (Redovisas helår)	92%	92%	92%	95%	-	-
Total sjukfrånvaro i % av arbetad tid. (Redovisas delår/helår)	8,76%	8%	7,5%	7%	-	-
Andel (%) av total sjukfrånvaro som överstiger 59 dagar. (Redovisas delår/helår)	44,17%	44%	43,4%	43%	-	-
HME (Hållbart medarbetarengagemang), socialförvaltningen (Redovisas helår)	80%	82%	83%	84%	-	-
Andel (%) medarbetare som kan rekommendera socialförvaltningen som arbetsgivare. (Redovisas helår)	61%	63%	65%	70%	-	-

Bilaga 1. Detaljerad budget för verksamhetsområde Enhetsområden

Verksamhetsområde		Budget 2023
Socialnämnden		877
Förvaltningsledningen		2 849
Enhetsområden	Förvaltning och utveckling	7 789
	Barn- och familjeenheten	34 774
	Vuxen- och Biståndsenheten	193 987
	Strandhagen/Dagverksamheten Äldre	653
	Hemtjänst Björnlunda/Ekhagen	4 946
	Hemtjänst Gnesta	1 753
	HSE (Hälso- och sjukvårdsenheten)	30 208
	Violen, Kortvården och Träffpunkten	-356
	Regnbågen, Pers.ass och Socialpsykiatri	-1 762
	DV, Arbetsmarknad och Sysselsättning	2 592
	LSS-boenden	-977
	Vuxenutbildning	6 261
TOTAL Socialnämnden		283 594